

I. Škorić

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Sveučilište u Zagrebu, Trg Marka Marulića 19, HR-10 000 Zagreb, Hrvatska

Obilježena 100. obljetnica Zavoda za organsku kemiju i predstavljena monografija Zavod za organsku kemiju 1922. – 2022.

U četvrtak 14. srpnja 2022. na našem je Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu održana proslava 100 godina Zavoda za organsku kemiju. Datum je simboličan, prema Statutu, Laboratorij za organsku kemiju utemeljen je 20. srpnja 1922.

Proslava 100 godina Zavoda za organsku kemiju Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu (FKIT) okupila je brojne uzvanike, koje je na početku pozdravio dekan FKIT-a prof. dr. sc. Ante Jukić. Istaknuo je da su postignuća Zavoda za organsku kemiju (ZOK) izvanredna, od samoga početka do današnjih dana, te čestitao obljetnicu. Predstojnica ZOK-a prof. dr. sc. Irena Škorić u svojstvu organizatora obljetnice i moderatora proslave najprije je zahvalila dekanu prof. dr. sc. Anti Jukiću na podršci inicijativi te

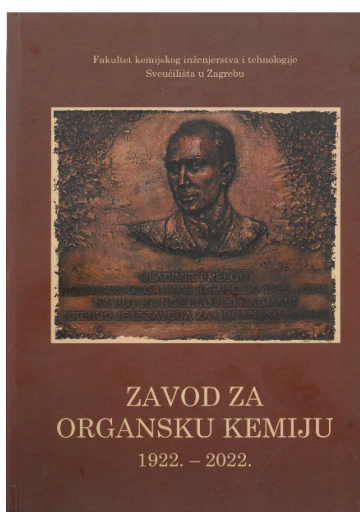
pozdravila i prodekane, predstojnike zavoda FKIT-a, predstojnike zavoda za organsku kemiju s drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i s istraživačkih instituta, predstojnike zavoda Instituta Ruđer Bošković (IRB), djelatnike FKIT-a, profesore emerituse, alumnije, suradnike iz industrije, suradnike s drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Splitu i s IRB-a, predstavnike sponzora Selvite d. o. o., Plive Hrvatska d. o. o. i HDKI-ja i predstavnike podupiratelja tvrtki Ru-Ve d. o. o., An-As d. o. o. i Process Control, a posebno bivše i sadašnje članove ZOK-a. Skup su nakon dekana pozdravili te čestitali 100. obljetnicu i predsjednik Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa prof. dr. sc. Tomislav Bolanča, član Upravnog odbora Hrvatskoga kemijskog društva prof. dr. sc. Ernest Meštrović i akademik Ivo Piantanida, bivši diplomand ZOK-a.

Okupljenima se obratila i dr. sc. Grace Karminski-Zamola, redovita profesorica u trajnom zvanju ZOK-a, u mirovini, u pismu (budući da zbog obvezatne Covid samoizolacije nažalost nije bila u mogućnosti doći), koje je nazočnima pročitala prof. dr. sc. Irena Škorić. U obraćanju koje je naslovlila sa ZOK 1922.–2022., 100 godina od osnutka, kao najstariji i najdugovječiji član, prof.

Karminski-Zamola podsjetila je prisutne na povijesne detalje pri razvoju znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti ZOK-a te naglasila velike zasluge troje danas živućih umirovljenih profesora (prof. dr. sc. Grace Karminski-Zamola, prof. dr. sc. Marije Šindler i prof. dr. sc. Mladena Mintasa), kao i aktivnih pet nastavnica ZOK-a. Istaknula je da je budućnost Zavoda za organsku kemiju osigurana, a da su rezultati dosadašnjeg rada postignuti na dobrobit FKIT-a u cijelosti.

Prof. dr. sc. Irena Škorić podsjetila je da je na našem fakultetu 2012. izdana prva monografija *Zavod za organsku kemiju 1922. – 2012.* povodom 90 godina ZOK-a, a 2017. održan je Mini-simpozij *95 godina Zavoda za organsku kemiju*, prilikom kojeg je učionica MKV-20 proglašena Predavaonicom nobelovca Vladimira Preloga te je postavljena spomen-ploča s Prelogovim likom i prigodnim tekstom: *Vladimir Prelog, profesor organske kemije 1935. – 1941., na put ka Nobelovoj nagradi krenuo je iz Zavoda za organsku kemiju.* Nova monografija *Zavod za organsku kemiju 1922. – 2022.*, urednica prof. dr. sc. Irena Škorić i prof. dr. sc. Marijane Hranjec izdana je upravo povodom 100. obljetnice djelovanja ZOK-a, kroz koju je čitateljima pokazana vrlo uspješna znanstvena, nastavna i stručna djelatnost njegovih bivših i sadašnjih djelatnika (https://www.fkit.unizg.hr/o_nama/izdavastvo_literatura_suvenir/posebna_izdanja).

Prof. dr. sc. Marijana Hranjec, urednica monografije ukratko je predstavila sadržaj i navela najbitnija poglavlja. Na oko 200 stranica, monografija donosi povijest ZOK-a, prikazuje Zavod za organsku kemiju danas, obrađuje njegovu ulogu u suradnji s drugim znanstvenim ustanovama i industrijom, daje pregled znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti i u dodatcima donosi popise doktorskih, magistarskih i diplomskih radova. Na kraju je cijelo jedno poglavlje posvećeno brojnim kontinuirano prikupljenim povijesnim fotografijama. Prof. Hranjec je istaknula da se u poglavlju

Slika 1 – Naslovnica monografije *Zavod za organsku kemiju 1922. – 2022.*

Slika 2 – Dekan FKIT-a prof. dr. sc. Ante Jukić

* Prof. dr. sc. Irena Škorić
e-pošta: iskoric@fkit.hr

Slika 3 – Pogled na Predavaonicu nobelovca Vladimira Preloga (MKV-20) za vrijeme obilježavanja obljetnice

Slika 4 – Dr. sc. Krunoslav Kovačević

Slika 5 – Sopranistica Josipa Lončar i orguljaš Alen Kopunović Legetin

Slika 6 – Djelatnici Zavoda za organsku kemiju

o ulozi ZOK-a s drugim institucijama nalaze i intervjui s doktorandima koji su doktorat znanosti stekli u razdoblju od 2000. do 2022., u kojima oni govore o poslu koji danas obavljaju, sjećanjima na razdoblje izrade doktorskog rada te današnjim vezama s bivšim Zavodom.

Suradnici na pisanju monografije, osim svih članova ZOK-a, bili su i dr. sc. Krunoslav Kovačević i prof. dr. sc. Marko Rogošić, pa ih je prof. dr. sc. Irena Škorić pozvala da ukratko prikažu svoj doprinos. Dr. sc. Krunoslav Kovačević napisao je poglavlje pod naslovom *Zavod za organsku kemiju – rasadnik stručnjaka i znanstvenika*. Na proslavi obljetnice istaknuo je da su diplomirani inženjeri ovoga fakulteta, a posebno diplomandi i doktorandi Zavoda za organsku kemiju odigrali nezamjenjivu ulogu u razvoju Plive. Pokazali su se vrlo kompetentnim istraživačima u području organske sinteze poznatih i novih lijekova, području fizikalne kemije i analitike, područjima uvećanja procesa (*scale-up*) i projektiranja proizvodnih postrojenja, kao i u vođenju najsuvremenijih proizvodnih pogona. Mnogi od njih pokazali su i zavidnu sposobnost rukovođenja laboratorijima, odjelima, sektorima i cijelom

Plivom, sve zahvaljujući stečenim temeljnim znanjima na ZOK-u. Prof. dr. sc. Marko Rogošić napravio je za potrebe monografije pregled *Zapošljavanje diplomanata Zavoda za organsku kemiju*, te zaključio da diplomirati u Zavodu za organsku kemiju FKIT-a znači steći izvrsnu osnovu za nastavak istraživačkoga rada i građenje znanstvene i akademske karijere u području kemije. Čak i oni koji se na to ne odluče nastaviti će raditi u nekom od brojnih laboratorija hrvatske ili inozemne farmaceutske industrije, hrvatskih ili inozemnih uslužnih laboratorija, osobito onih naslonjenih na farmaceutsku industriju, medicinsku kemiju ili biokemiju.

Proslavu su glazbom oplemenili Josipa Lončar, glazbena pedagoginja i sopranistica i Alen Kopunović Legetin, orguljaš i dirigent, izvodeći djela I. Tijardovića (*Mala Floramye – Daleko m'e biser mora*), I. pl. Zajca (*Domovini i ljubavi*), F. Lehara (*Vilja Lied*), W. Gomeza (*Ave Maria*) i A. Dvoraka (*Rusalka, Mesicku na nebi hlu-bokem – arija Rusalke*).

Time je završen radni dio ove značajne obljetnice, a druženje sudionika nastavljeno je u Klubu nastavnika Fakulteta.